ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2020/601 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 30ής Απριλίου 2020

σχετικά με τα μέτρα έκτακτης ανάγκης που παρεκκλίνουν από τα άρθρα 62 και 66 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την ισχύ των αδειών αμπελοφυτεύσεων και την εκρίζωση σε περίπτωση προβλεπόμενης αναφύτευσης

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 922/72, (ΕΟΚ) αριθ. 234/79, (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου ([1]), και ιδίως το άρθρο 221 παράγραφος 1,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Λόγω της τρέχουσας πανδημίας COVID-19 και των εκτεταμένων περιορισμών στις μετακινήσεις που έχουν επιβληθεί στα κράτη μέλη, οι αμπελοκαλλιεργητές σε όλα τα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν υπέρμετρες δυσχέρειες. Ειδικότερα, οι αμπελοκαλλιεργητές αντιμετωπίζουν προβλήματα εφοδιαστικής και έλλειψη εργατικού δυναμικού, γεγονός που έχει ιδιαίτερα σοβαρές συνέπειες για τις καλλιέργειες έντασης εργασίας, όπως είναι οι αμπελώνες, όπου απαιτούνται πολλές χειρωνακτικές παρεμβάσεις καθ' όλη τη διάρκεια της καλλιεργητικής περιόδου και ιδίως την άνοιξη, όταν φυτεύονται συνήθως οι νέοι αμπελώνες. Λόγω των υφιστάμενων περιορισμών, οι αμπελοκαλλιεργητές αντιμετωπίζουν πρωτοφανείς δυσκολίες για την κινητοποίηση του εργατικού δυναμικού που απαιτείται για την εκτέλεση των καθημερινών εργασιών στους αμπελώνες τους και η κατάσταση είναι ακόμη χειρότερη όσον αφορά την οργάνωση του πρόσθετου εργατικού δυναμικού που απαιτείται για τη φύτευση νέων αμπελώνων.

(2) Το άρθρο 62 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 προβλέπει ότι οι άδειες αμπελοφυτεύσεων ισχύουν για 3 έτη από την ημερομηνία χορήγησής τους. Σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2018/274 της Επιτροπής ([2]), οι άδειες φύτευσης χορηγούνται στους επιλεγμένους αιτούντες το αργότερο έως την 1η Αυγούστου. Αυτό επιτρέπει στους αμπελοκαλλιεργητές να προετοιμάζουν το έδαφος το φθινόπωρο και να προμηθεύονται τα νέα πρέμνα, τα οποία στη συνέχεια φυτεύονται συνήθως κατά την άνοιξη. Η άνοιξη είναι η πιο ευνοϊκή περίοδος για τη φύτευση αμπελώνων, καθώς με την άνοδο της θερμοκρασίας και την έλευση του καλοκαιριού το έδαφος ξηραίνεται και τα φυτά που φυτεύονται εκείνη την περίοδο υποφέρουν και υπάρχει κίνδυνος να μην ριζώσουν.

(3) Λόγω της κρίσης που προκλήθηκε από την πανδημία COVID-19, οι αμπελοκαλλιεργητές που κατέχουν άδειες φύτευσης, οι οποίες λήγουν το αργότερο την 1η Αυγούστου 2020, δεν μπορούν επί του παρόντος να χρησιμοποιήσουν τις άδειες αυτές το τελευταίο έτος ισχύος τους, όπως είχε προγραμματιστεί. Λόγω της αβεβαιότητας σχετικά με τη διάρκεια των μέτρων που ελήφθησαν για την αντιμετώπιση της πανδημίας, δεν είναι βέβαιο ότι οι εν λόγω αμπελοκαλλιεργητές θα έχουν τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσουν τις άδειες φύτευσής τους πριν από την 1η Αυγούστου. Ωστόσο, ακόμη και στην περίπτωση που η πανδημία COVID-19 ακολουθήσει φθίνουσα πορεία και οι περιορισμοί αρθούν πριν από το καλοκαίρι, οι αμπελοκαλλιεργητές θα πρέπει να φυτέψουν τους αμπελώνες κατά τη διάρκεια της θερμής περιόδου και, επομένως, σε λιγότερο κατάλληλη στιγμή του βλαστικού κύκλου, υπό δύσκολες συνθήκες και με πρόσθετο κόστος, και τούτο σε μια περίοδο κατά την οποία ο αμπελοοινικός τομέας υποφέρει ήδη από δυσμενείς συνθήκες της αγοράς.

(4) Για τον λόγο αυτό και για να αποφευχθεί η απώλεια των αδειών φύτευσης ή η ταχεία επιδείνωση των συνθηκών υπό τις οποίες πρέπει να πραγματοποιηθεί η φύτευση, είναι αναγκαίο να επιτραπεί, χωρίς καθυστέρηση, η παράταση ισχύος των αδειών φύτευσης που λήγουν το 2020. Συνεπώς, όλες οι άδειες που λήγουν το 2020 θα πρέπει να παραταθούν για 12 μήνες από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού, ώστε να επιτραπεί στους αμπελοκαλλιεργητές να φυτέψουν τους αμπελώνες υπό ευνοϊκές συνθήκες την άνοιξη του 2021.

(5) Δεδομένων των απρόβλεπτων πρακτικών και οικονομικών δυσχερειών που αντιμετωπίζουν οι αμπελοκαλλιεργητές λόγω της πανδημίας COVID-19, θα πρέπει να τους επιτραπεί να παραιτηθούν από την άδεια φύτευσης που λήγει το 2020 χωρίς να υποστούν τη διοικητική κύρωση που αναφέρεται στο άρθρο 89 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([3]), εάν δεν επιθυμούν πλέον να επεκτείνουν την αμπελουργική τους έκταση.

([1]) ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 671.

([2]) Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2018/274 της Επιτροπής, της 11ης Δεκεμβρίου 2017, για τη θέσπιση κανόνων σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το καθεστώς αδειοδότησης αμπελοφυτεύσεων, την πιστοποίηση, το βιβλίο εισερχομένων και εξερχομένων, τις υποχρεωτικές δηλώσεις και τις κοινοποιήσεις, και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τους συναφείς ελέγχους, και για την κατάργηση του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2015/561 της Επιτροπής (ΕΕ L 58 της 28.2.2018, σ. 60).

([3]) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ)

(6) Όσον αφορά τους αμπελοκαλλιεργητές που κατέχουν άδειες αναφύτευσης οι οποίες έχουν χορηγηθεί από τα κράτη μέλη επειδή έχουν προβεί σε εκρίζωση της αντίστοιχης αμπελουργικής έκτασης σύμφωνα με το άρθρο 66 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, η παρέκκλιση που χορηγείται με τον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να ισχύει με παρόμοιο τρόπο όπως για τους αμπελοκαλλιεργητές στους οποίους έχουν χορηγηθεί άδειες για νέες φυτεύσεις. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται ότι οι αμπελοκαλλιεργητές δεν υποχρεούνται να μειώσουν την αμπελουργική τους έκταση καθώς, λόγω απρόβλεπτων συνθηκών και έλλειψης εργατικού δυναμικού που οφείλεται στους περιορισμούς των μετακινήσεων εξαιτίας της κρίσης που προκάλεσε η πανδημία COVID-19, δεν μπορούν να αναφυτεύσουν έκταση που έχουν εκριζώσει.

(7) Στις περιπτώσεις που τα κράτη μέλη έχουν χορηγήσει άδεια αναφύτευσης σε αμπελοκαλλιεργητές που είχαν αναλάβει να προβούν σε εκρίζωση αμπελουργικών εκτάσεων το αργότερο έως το τέλος του τέταρτου έτους από την ημερομηνία κατά την οποία φυτεύτηκαν οι νέοι αμπελώνες, το 2020 οι αμπελοκαλλιεργητές ενδέχεται να αντιμετωπίσουν ειδικά προβλήματα προκειμένου να προβούν στην εκρίζωση λόγω των περιορισμών στις μετακινήσεις και της έλλειψης εργατικού δυναμικού. Επομένως, όταν οι εν λόγω αμπελοκαλλιεργητές μπορούν να δικαιολογήσουν ότι το 2020 δεν κατέστη δυνατό να πραγματοποιήσουν την εκρίζωση για λόγους συνδεόμενους με την πανδημία COVID-19, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να τους παρέχουν περισσότερο χρόνο για να πραγματοποιήσουν την εκρίζωση, παρατείνοντας την προθεσμία έως και 12 μήνες μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αποφασίσουν εντός 2 μηνών από την υποβολή αίτησης αν θα χορηγηθεί η παράταση και για ποια διάρκεια ή σε περίπτωση απόρριψης, ενημερώνουν τον αιτούντα για τους λόγους της απόρριψης. Εάν η εκρίζωση δεν έχει πραγματοποιηθεί έως το τέλος της χορηγούμενης παράτασης, ο αμπελοκαλλιεργητής θα πρέπει να υπόκειται στις αντίστοιχες κυρώσεις που επιβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 5 δεύτερο εδάφιο του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2018/273 της Επιτροπής ([4]).

(8) Όταν επιτρέπεται στους αμπελοκαλλιεργητές να καθυστερήσουν την εκρίζωση αμπελώνα που έχει αποτελέσει αντικείμενο προβλεπόμενης αναφύτευσης από τα κράτη μέλη, τόσο ο παλαιός αμπελώνας που προορίζεται για εκρίζωση όσο και ο νεοφυτευθείς αμπελώνας δεν θα πρέπει να είναι επιλέξιμοι για στήριξη για την πρώιμη συγκομιδή, προκειμένου να αποφεύγεται η διπλή χρηματοδότηση.

(9) Οι ισχύοντες περιορισμοί στις μετακινήσεις και τα ανακύπτοντα προβλήματα εφοδιαστικής, καθώς και η έλλειψη εργατικού δυναμικού για την εκτέλεση των χειρωνακτικών εργασιών στον αμπελώνα, ιδίως όσον αφορά τη φύτευση αμπελώνων και την εκρίζωση, αποτελούν ειδικό πρόβλημα κατά την έννοια του άρθρου 221 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013. Το εν λόγω ειδικό πρόβλημα δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί με τη λήψη μέτρων σύμφωνα με το άρθρο 219 ή 220 του εν λόγω κανονισμού. Αφενός, δεν συνδέεται με ήδη υφιστάμενη διαταραχή της αγοράς ή με αρκούντως συγκεκριμένη απειλή διαταραχής της αγοράς. Αφετέρου, το ειδικό αυτό πρόβλημα δεν συνδέεται ούτε με μέτρα για την καταπολέμηση της εξάπλωσης ασθενειών των ζώων ή τον κλονισμό της εμπιστοσύνης των καταναλωτών λόγω κινδύνων για τη δημόσια υγεία, την υγεία των ζώων ή των φυτών, όπως απαιτείται από το άρθρο 220 του εν λόγω κανονισμού.

(10) Το μέτρο θα πρέπει να περιορίζεται αυστηρά σε ό, τι είναι αναγκαίο για την αντιμετώπιση των τρεχουσών δυσχερειών λόγω της πανδημίας COVID-19, τόσο όσον αφορά το πεδίο όσο και την περίοδο εφαρμογής του.

(11) Τα μέτρα θα πρέπει να ληφθούν επειγόντως, ώστε να μην στερηθούν οι αμπελοκαλλιεργητές τις άδειες φύτευσης ούτε να υποστούν κυρώσεις επειδή δεν έχουν εκπληρώσει την υποχρέωσή τους να προβούν στην εκρίζωση της σχετικής έκτασης λόγω των απρόβλεπτων προβλημάτων εφοδιαστικής και της έλλειψης εργατικού δυναμικού.

(12) Τα μέτρα έκτακτης ανάγκης που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να περιοριστούν σε μέγιστη περίοδο 12 μηνών αρχής γενομένης από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού. Η περίοδος αυτή είναι αναγκαία προκειμένου να δοθεί στους αμπελοκαλλιεργητές αρκετός χρόνος για να φυτεύσουν τους νέους αμπελώνες κατά τη διάρκεια της κατάλληλης περιόδου και στα κράτη μέλη κάποια ευελιξία στις περιπτώσεις στις οποίες η εκρίζωση δεν είναι δυνατή λόγω της πανδημίας COVID-19.

(13) Δεδομένης της ανάγκης να αναληφθεί άμεση δράση, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να αρχίσει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

(14) Τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής για την κοινή οργάνωση των γεωργικών αγορών,

---

αριθ. 352/78, (ΕΚ) αριθ. 165/94, (ΕΚ) αριθ. 2799/98, (ΕΚ) αριθ. 814/2000, (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 και (ΕΚ) αριθ. 485/2008 του Συμβουλίου (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 549).

([4]) Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2018/273 της Επιτροπής, της 11ης Δεκεμβρίου 2017, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το καθεστώς αδειοδότησης αμπελοφυτεύσεων, το αμπελουργικό μητρώο, τα συνοδευτικά έγγραφα και την πιστοποίηση, τα βιβλία εισερχομένων και εξερχομένων, τις υποχρεωτικές δηλώσεις, τις κοινοποιήσεις και τη δημοσίευση κοινοποιηθεισών πληροφοριών, και τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τους σχετικούς ελέγχους και κυρώσεις, την τροποποίηση των κανονισμών της Επιτροπής (ΕΚ) αριθ. 555/2008, (ΕΚ) αριθ. 606/2009 και (ΕΚ) αριθ. 607/2009 και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 436/2009 της Επιτροπής και του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2015/560 της Επιτροπής (ΕΕ L 58 της 28.2.2018, σ. 1).

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Παράταση ισχύος των αδειών φύτευσης και αναφύτευσης που λήγουν το 2020

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 62 παράγραφος 3 πρώτη πρόταση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, η ισχύς των αδειών για νέες φυτεύσεις που έχουν χορηγηθεί σύμφωνα με τα άρθρα 62 και 64 του εν λόγω κανονισμού οι οποίες έχουν λήξει ή πρόκειται να λήξουν το 2020, λήγει μόνο 12 μήνες μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού.

2. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 62 παράγραφος 3 δεύτερη πρόταση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, οι αμπελοκαλλιεργητές που κατέχουν άδειες φύτευσης οι οποίες έχουν λήξει ή πρόκειται να λήξουν το 2020 δεν υφίστανται διοικητικές κυρώσεις όπως αναφέρεται στο άρθρο 89 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013, υπό τον όρο ότι θα ενημερώσουν τις αρμόδιες αρχές, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020, ότι δεν προτίθενται να κάνουν χρήση της άδειάς τους και ότι δεν επιθυμούν να επωφεληθούν από την παράταση ισχύος της που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

3. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 62 παράγραφος 3 πρώτη πρόταση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, η ισχύς των αδειών αναφύτευσης που έχουν χορηγηθεί σύμφωνα με το άρθρο 62 και το άρθρο 66 παράγραφος 1 του εν λόγω κανονισμού οι οποίες έχουν λήξει ή πρόκειται να λήξουν το 2020, λήγει μόνο 12 μήνες μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού.

4. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 62 παράγραφος 3 δεύτερη πρόταση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, οι αμπελοκαλλιεργητές που κατέχουν άδειες αναφύτευσης που έχουν λήξει ή πρόκειται να λήξουν το 2020 δεν υφίστανται διοικητικές κυρώσεις όπως αναφέρεται στο άρθρο 89 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013, υπό τον όρο ότι θα ενημερώσουν τις αρμόδιες αρχές, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020, ότι δεν προτίθενται να κάνουν χρήση της άδειάς τους και ότι δεν επιθυμούν να επωφεληθούν από την παράταση ισχύος της που αναφέρεται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 2

Παράταση της προθεσμίας για την εκρίζωση σε περίπτωση προβλεπόμενης αναφύτευσης των αμπελώνων

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 66 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, όταν τα κράτη μέλη έχουν χορηγήσει άδειες για προβλεπόμενη αναφύτευση σε αμπελοκαλλιεργητές και η εκρίζωση προβλέπεται να πραγματοποιηθεί το αργότερο το 2020, τα κράτη μέλη μπορούν να παρατείνουν την προθεσμία για την εκρίζωση έως και 12 μήνες μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού σε περιπτώσεις κατά τις οποίες, λόγω της πανδημίας COVID-19, η εκρίζωση ήταν αδύνατη και κατόπιν δεόντως αιτιολογημένης αίτησης του αμπελοκαλλιεργητή.

2. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν τον αιτούντα εντός 2 μηνών από την υποβολή της αίτησης παράτασης της προθεσμίας για την εκρίζωση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 και, σε περίπτωση απόρριψης των αιτήσεων, οι αιτούντες ενημερώνονται για τους σχετικούς λόγους.

3. Το άρθρο 5 δεύτερο εδάφιο του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2018/273 εφαρμόζεται εάν η εκρίζωση δεν έχει πραγματοποιηθεί από τον αμπελοκαλλιεργητή ως το τέλος της παράτασης που χορηγείται σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2.

4. Οι αμπελοκαλλιεργητές που επωφελούνται από την παράταση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 δεν είναι επιλέξιμοι για στήριξη για την πρώιμη συγκομιδή που αναφέρεται στο άρθρο 47 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 ούτε όσον αφορά τη νεοφυτευθείσα έκταση ούτε όσον αφορά την έκταση που πρόκειται να εκριζωθεί.

Άρθρο 3

Έναρξη ισχύος και εφαρμογή

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται για περίοδο 12 μηνών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 30 Απριλίου 2020.

Για την Επιτροπή
Η Πρόεδρος
Ursula VON DER LEYEN